

Koenraad Dedobbeleer
in Extra City Kunsthal

ONTREGELEND SPEL MET OBJECTEN

Wat is de status van een object? Koenraad Dedobbeleer toont dat niets is wat het lijkt. Met een sterke tentoonstelling ontkracht hij bestaande parameters om kunst te definiëren, te bekijken en te beoordelen. Hij wekt Extra City Kunsthal verrassend tot leven.

Indra DEVRIENDT

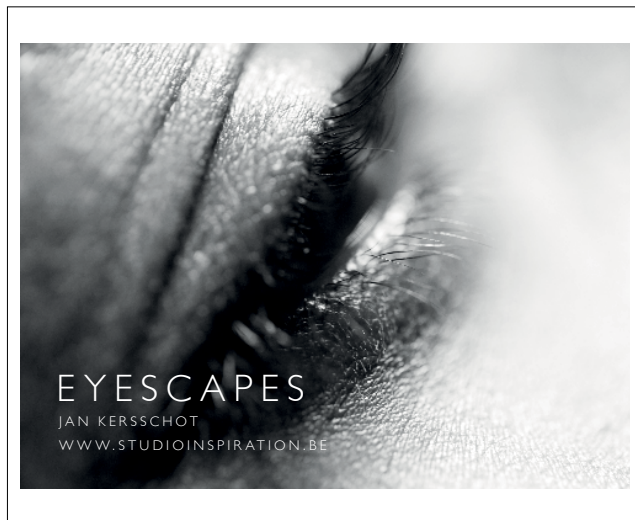
Meteen valt een veelheid en variatie aan objecten op. Wat hebben ze gemeen? Op het eerste gezicht weinig of niets. Hoe langer je rondkijkt, hoe meer de objecten die Koenraad Dedobbeleer (*1975, Halle) presenteert op elkaar inwerken. Gebruiksvoorwerpen zoals banken, zitjes, lepel, een lamp en deurklinken of een decoratieve kandelaar met een brandende kaars roepen een huiselijke sfeer op. Een fontein of glimmende, kleurrijke vormen zijn van een andere orde. Er staan beelden die refereren aan een Griekse en Romeinse sculptuur of een bronzen beeld uit Benin. Verder zijn er "domme sculpturen" zoals Dedobbeleer ze benoemt. Een fontein of glimmende, kleurrijke vormen zijn van een andere orde. Er staan beelden die refereren aan een Griekse en Romeinse sculptuur of een bronzen beeld uit Benin. Verder zijn er "domme sculpturen" zoals Dedobbeleer ze benoemt. Een fontein of glimmende, kleurrijke vormen zijn van een andere orde. Er staan beelden die refereren aan een Griekse en Romeinse sculptuur of een bronzen beeld uit Benin. Verder zijn er "domme sculpturen" zoals Dedobbeleer ze benoemt.

Dedobbeleer benadert alle objecten gelijkwaardig: "Er bestaat geen hiërarchie tussen gebruiksvoorwerpen, esthetische objecten of domme sculpturen. De beste objecten zijn vaak geen kunst. Zo is de metalen kandelaar onwaarschijnlijk goed gemaakt, terwijl kunst vaak lomp is. Het is moeilijk om een kunstwerk uit dezelfde periode te vinden die de kandelaar technisch evenaart. Als je de kwaliteit van kunst van het object zelf zou afleiden, is het vaak rommel. Maar daar gaat kunst niet over en dat is een interessante vaststelling."

REPRODUCTIES

Wanneer spreek je over een sculptuur? Welke rol speelt de nuttelosheid of functionaliteit van een object hierin? Wat is het onderscheid tussen kunst, design of kitsch? Het zijn barrières die Dedobbeleer spitsvondig opblaast. Door alles op gelijke hoogte te plaatsen, roept hij ook vragen op over het verband tussen esthetiek, waardeoordeel en kwaliteit. Hij gaat nog verder. Werk van zichzelf en van anderen loopt naadloos in elkaar

Elke oorlog is er een van beelden. En die komen op veel verschillende manieren. Het kunnen monumentale beelden zijn – in de opsming hierboven horen overigens ook de Boeddhabeelden uit Bamiyan thuis: Lida Abdul evocert ze in 'Clapping with stones' (2005) – maar het kan ook subtieler. Dan gaat het over propaganda als wapen. Het is al gezegd: dat beeld van de Leuvense universiteitsbibliotheek na de brand werd ingezet als wapen in de propaganda tegen de nazi's. Fernando Bryce bracht in de aanloop naar 'Ravage' enkele weken door in Leuvense archieven. In 'To the Civilized World', zijn nieuwste werk, tekent hij zorgvuldig pagina's uit kranten en andere oorlogsmedia na.

EYESCAPES

JAN KERSSCHOT

WWW.STUDIOINSPIRATION.BE

Koenraad Dedobbeleer, 'Disruption of The Anticipated Future', 2009. Copyright Sven Laurent. Courtesy of the artist and Galerie Micheline Swajczer, Antwerp

over. Het onderscheid tussen wat echt en vals of een uniek object en een massaproduct is, lost op. Dat geeft stof tot nadenken. Alle bestaande parameters om de gepresenteerde objecten te benaderen, zijn plots waardeloos.

Dedobbeleer creëert objecten in samenwerking met andere kunstenaars, zoals de zitjes met Ben Meewis. Andere objecten komen uit de industriële productie of laat hij door een vakman of reproductiedienst maken. Veel getoonde objecten zijn reproducties van andere kunstenaars, of zelfs reproducties van reproducties. Hiermee kaart hij het auteurschap en de authenticiteit van een kunstwerk aan. De reproducties tonen soms een duidelijke relatie met zijn eigen werk. Een litho van David Hockney verbeeldt een tafel met gaten die plaats bieden voor amorfe vormen. Nog boeiender is dat reproducties inspelen op de waarde of waardeeloosheid van een werk. "De litho is een vroeg werk van Hockney. Het is een erg onderschatte periode, terwijl zijn latere periode eerder overschat is", duidt Dedobbeleer.

Een in elkaar gestuikte stoel toont dan weer een mislukte versie van een kunstwerk dat Pol Matthé en Jochem Vanden Ecker maakten naar aanleiding van een onderzoek naar het oeuvre van Martin Maloney.

TENTOONSTELLEN

Ook tentoonstellen neemt Dedobbeleer op de korrel. Wat is tentoonstellen? Welke middelen zijn nodig om het tentoongestelde zichtbaar of leesbaar te maken? En wat maakt al dan niet

Hij kopieert niet enkel de beelden, maar ook de teksten. Tekst wordt beeld. Of hoe propaganda spreekt tot de verbeelding.

MONUMENT

Elke oorlog is er een van beelden. Dat stopt niet nadat de oorlog voorbij is. Integendeel. In vele gevallen begint het dan pas. Denk – opnieuw – aan die beelden van Stalin, Lenin of Saddam Hoessein. Denk aan de monumenten die gebouwd worden voor overwinnaars en slachtoffers. Denk aan al die beelden die blijvend dienen als voorbeeld voor elke oorlog die erop volgt.

deel uit van de ruimte? Of het nu tegen een witte wand, in een paravent, op een sokkel, staander of podium is, Dedobbeleer toont de objecten met veel zorg in de ruimte. "Ik gebruik protheses of podia als hulpstukken voor de presentatie. Zo toon ik gelijktijdig verschillende manieren om iets te presenteren."

Een maquette verbeeldt een geabstraheerde museumzaal. De sokkel is tevens de opbergtruimte voor het werk. "Dit is een werk op zich en geen voorbereiding op iets", benadrukt hij. "Het is een mogelijkheid om iets te tonen."

De podia bestaan uit naast elkaar geplaatste reproducties van deuren uit de tentoonstellingsruimte, gemaakt door Kris Kimpe. De podia refereren aan een ballet- of theatervloer, aldus Dedobbeleer. "Het roze linoleum licht goed uit met de tl-verlichting, waardoor het een ander veld wordt." Op de eerste verdieping staat een podium op zithoogte. De grijze poten onderscheiden zich van het roze oppervlak, waardoor hij de meubelfunctie in de verf zet. Je beleeft de ruimte anders door de hoogte van het podium. Beneden interageert het patroon van het podium dan weer met de lijnen op het plafond, restanten van werk van Jean-Luc Moullène, afkomstig uit een eerdere expositie. "In deze ruimte zijn veel elementen aanwezig die vragen oproepen", beaamt Dedobbeleer. "Ik heb niet op alles een antwoord, maar ik probeer er soms wel één te geven."

'The Desperate, Furiously Positive Striving of People Who Refuse to Be Dismissed' tot 25 mei in Extra City Kunsthal, Eikelstraat 25, Antwerpen. Open wo-za van 13-18 u. www.extracity.org

Het monumentale zit al in de gietijzeren stadsmaquette van Mona Hatoum. We zien het opnieuw in Michael Rakowitz' 'May the Arrogant Not Prevail'. Opnieuw dat spel van het origineel en de kopie. Rakowitz bouwt een kopie van een tweeduizendvijfhonderd jaar oude Babylonische poort. Het origineel werd aan het begin van de twintigste eeuw verplaatst naar het Berlijnse Pergamon museum. Vandaag staat vlakbij de ruïnes van de originele poort in Irak een kopie van het origineel. Het is die kopie, tweedert kleinere dan het origineel, die Rakowitz op zijn beurt kopieert. Hij realiseerde ze in Berlijn en bekleedde ze met verpakkingen van Arabische producten die hij vond in de stad.

Een laatste monumentaal werk, een laatste kopie van een origineel, een laatste product van de onstuitbare beeldenstorm staat als een orgelpunt aan het eind van de tentoonstelling. De Palestijnse kunstenaar Emily Jacir maakte 'ex libris' voor de Documenta in 2012. Ze toonde het toen in de Zvrehrentum, het enige deel van het Fridericianum dat ongeschonden door de oorlog raakte. Diezelfde ruimte werd nagebouwd op de bovenste verdieping van M: kopie van origineel. Door de vensters van die verdieping zie je de oude gerestaureerde bibliotheek aan de ene kant, en de nieuwe bibliotheek op het Ladeuzeplein, een geschenk van de VS, aan de andere kant. Bovendien gaat het werk van Jacir, de titel zegt het al, over boeken. Het toont foto's van de in totaal dertigduizend boeken uit Palestijnse instellingen en huizen, geroofd door Israël's in 1948 en bewaard in de Joodse Nationale Bibliotheek in West-Jeruzalem. Het lijkt wel een echo op de kunst die de nazi's tijdens WOII roofden van de joden en die nu sporadisch hun weg terugvinden naar de rechthoudige eigenaars of hun erfgenamen. Peter Weibel ze het al: de ene oorlog lijkt op de andere.

'Ravage. Kunst en cultuur in tijden van conflict' tot 1 september in M: Leuven. Open vr-di van 11-18 u., do van 11-22 u. www.mleuven.be/www.ravage1914.be

COLUMN

Hamlet

Als Kleine Kunstcollectie willen wij ons niet beperken tot de smalle niche van hedendaagse beeldende kunst, wij staan ook open voor alle andere vormen van contemporaine cultuur. Zo hebben wij geregeld oog en oor voor muziek, literatuur, theater, architectuur, film, dans ... We bevelen ons dan geheel onbezongen op podia die vol wolfjizers en schietgeveeren blijken te liggen. Want het is niet omdat je een goed oog meent te hebben voor beeldende kunst, dat je even goed getraind bent in al die andere kunstzinnige uitingen en expressies.

Zo overkwam het ons dat wij toch maar een ticket bestelden voor dé theaterrelatie van het jaar (de lente is nog maar net begonnen, maar dit kon volgens de al dan niet gespecialiseerde pers niet meer stuk): 'Hamlet vs Hamlet' in de Antwerpse Bourla. Lazen wij geen pagina's lange, messcherpe interviews met Shakespeares Hamlet-bewerker Tom Lanoye, met regisseur Guy Cassiers en met de topactrice Abke Haring? Wordt er ooit in zoveel lettertekens geschreven en in syllabes gepraat in kranten, magazines, radio en dies meer als het over beeldende kunst gaat?

Vol verwachting zochten we onze plaats op in de impressionante bonbonnière die de Bourla toch wel is. Moet dringend beschermd worden als Internationaal Erfgoed, lezen we her en der. Eerste ervaring: wie gaat er nog in dergelijke klotestoelen zitten? Dan staan we liever recht op een vernissage, dat is beter voor onze rug.

Toen begon het theaterstuk. Het probleem is: we kennen het Hamlet-verhaal zo'n beetje, zoals we ook het hele hedendaagse beeldende kunstenvaardig zo'n beetje kennen, en dus: het hangt af van de interpretatie, de benadering, de encensering, belichting enzovoorts. Onze vaststelling: het was inderdaad een nieuwe benadering, waarvan acte. Voor de rest: niets nieuws onder de zon, al kon het decor van beeldend kunstenaar Ief Spincemille ons bekoren.

Tweede ervaring: de acteurs praat in micro's. Dat is geen primeur op de theaterplanke natuurlijk, maar het is zoals de beste beftest, zelfs in toprestaurants: als die uit een vacuümverpakking komt zit er een smaaikje aan. Acteurs die in micro's praten beginnen nu eenmaal te mompelen.

Derde ervaring: die Abke Haring, in de media opgevoerd als androgyn type en dus ideaal als hedendaagse Hamlet, acteert als Veerte Baetens in de film 'The Broken Circle Breakdown': fantastisch, maar net niet goed genoeg. Dan vinden we Hannelore Knuts in het werk van Nicolas Provost veel beter.

Vierde ervaring: Shakespeare zelf. 'There is something rotten in the state of Denmark'. 'Words, words, words' of 'To be or not to be, that's the question', al deze historische quotes in één stuk, het is haast ondraaglijk wegens de lichtheid van het theaterlijke bestaan. We hoorden ze, en het werd ons eens te meer duidelijk: je hebt twee soorten van 'homines culturales'. Zij die voor de beeldende kunst en de muziek gaan, en zij die voor theater en literatuur gaan. De dansers dansen daar ergens tussen.

Als Kleine Kunstcollectie blijven we dus best bij onze leest: Shakespeare, zelfs in een baldadige Lanoye-versie, dreigt je in slaap te doen sukkelen, dat is ons op een vernissage of tentoonstelling nog nooit overkomen. We kijken dan ook uit naar 's werelds meest knusse kunstbeurs, Art Brussels: daar lopen we van de ene bonbonnière naar de andere, komen we graag in contact met androgyn galeriehouders, knopen we een gesprek aan met kunstenaars zonder dat er een micro bij te pas komt en vooral: we zien er works, works, works. To see or not to see, that's the question. Ben nu al benieuwd naar wat de al dan niet gespecialiseerde pers weer gaat schrijven over die grijze heren in Armani-pakken, met een blonde stoet aan elke hand, onderwijl champagne nippend en selfies makend met de iPhone.

Jordi GEIRLANT